

[Landbrugsministeren.]

og at disse må udvides i forhold til gældende lov. Efter forslaget vil der for ejere af to landbrugsejendomme være uhindret adgang til samdrift af disse. Ved forpagtning er der efter forslaget ligeledes adgang til fri samdrift af to landbrugsejendomme uden hensyn til ejendommenes størrelse og beliggenhed, men dog kun for perioder på indtil 10 år ad gangen. Endelig er der ret til samdrift af flere end 2 ejendomme eller dele heraf ved forpagtning, såfremt arealet af de jorder, der drives sammen, ikke overstiger 100 ha.

Jeg skal herefter omtale de spørgsmål, som navnlig har været inddraget under debatten om landbrugets strukturproblemer, nemlig spørgsmålet om sammenlægningsgrænserne for landbrugsejendomme. De bestemmelser, der knytter sig hertil, er indeholdt i lovforslagets kapitel IV. Som jeg allerede har omtalt, blev mulighederne for sammenlægning af landbrugsejendomme udvidet ret væsentligt ved lovændringen i 1962. En del af landbokommissionens medlemmer finder, at denne adgang giver så gode muligheder for en strukturtilpasning, at der ikke er grund til at gå væsentligt videre, men flertallet af kommissionens medlemmer er af den opfattelse, at der bør åbnes betydelig videre adgang til fri sammenlægning af landbrugsejendomme. Flertallet er gået ind for adgang til fri sammenlægning indtil en geometrisk arealstørrelse på 45 ha og herudover for adgang til sammenlægning op til 75 ha, såfremt det kan godtgøres, at der ikke på stedet er aktuelt behov for tillægsjord til mindre landbrugsejendomme. Bestemmelserne i forslaget er udformet overensstemmende med flertallets indstilling.

De foreslåede grænser for sammenlægning af landbrugsejendomme angiver samtidig grænserne for frie arealomlægninger i øvrigt mellem landbrugsejendomme. Det kan i tilslutning hertil nævnes, at den hidtidige lovgivnings krav om bevarelse af en mindste hovedparcel ved udstykning af en landbrugsejendom er bortfaldet.

Når sammenlægningsgrænserne er fastsat i geometrisk areal, skyldes det navnlig ønsket om at tilvejebringe et administrativt enkelt kriterium og den størst mulige klarhed for de landmænd, reglerne har betydning for. Det ville vel nok i nogle

tilfælde give rimeligere resultater, såfremt grænserne var fastsat under hensyn til jordernes bonitet, men den enkelte sammenlægnings sag vil da forudsætte en forudgående administrativ bedømmelse. Fastsættelse af grænser, gradueret efter jordernes bonitet, vil således modvirke den administrative forenkling, som i det hele er tilstræbt ved lovforslagets udformning.

Jeg gør i denne forbindelse opmærksom på, at selv om de normale grænser for sammenlægning er fastsat i geometrisk areal, er der dog i forslaget § 13, stk. 2, indsat en bestemmelse, der gør det muligt at fravige grænserne, når jordernes bonitetsforhold taler herfor.

Bestemmelserne om erhvervelse af adkomst på landbrugsejendomme er efter den hidtidige lovgivning indeholdt dels i lov om landbrugsejendomme, dels i loven om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord. Det har været den herskende opfattelse i landbokommissionen, at der heller ikke fremtidig for selskaber, sammenslutninger og institutioner m. v. bør være fri adgang til erhvervelse af landbrugsejendomme, men det er fundet hensigtsmæssigt at samle de bestemmelser, der regulerer adgangen for såvel personer som selskaber m. v. til erhvervelse af landbrugsejendomme, i samme lov.

For selskaber m. v. er der sket den udvidelse af adgangen til erhvervelse af landbrugsjord, at medens der efter den hidtidige lovgivning skulle tilladelse til erhvervelse af såvel egentlige noterede landbrugsejendomme som ikke-landbrugsnoteret jord, så skal der efter forslaget kun tilladelse til erhvervelse af egentlige landbrugspligtige ejendomme beliggende uden for indzoner. På den anden side er der sket den indskrænkning, at der nu i alle tilfælde skal indhentes tilladelse — også i de tilfælde, hvor selskaber hidtil mod afgivelse af erklæring har kunnet erhverve ejendomme til særlige formål såsom byggeri, udnyttelse af forekomster i jorden m. v. Nogen ændring i den praksis, der hidtil er fulgt med hensyn til meddelelse af tilladelser, er i øvrigt ikke tilset.

For personers vedkommende er den i den hidtidige lovgivning indeholdte adgang til erhvervelse af indtil 2 landbrugsejendomme opretholdt. Derimod er adgangen